

TÉMA

Architekt Tomáš Klanc navrhl do obývacího pokoje v dřevostavbě atypickou sestavu knihovny a schodiště z laminovaných a dřevěných desek. Jsou kotveny pomocí ocelových trnů přímo do nosné konstrukce stěny

Schodiště není jen prostředek, který nám umožňuje pohybovat se v domě shora dolů a naopak. V moderním interiéru povýšilo na výrazný estetický prvek. Přinášíme vám několik rad, jak by mělo být správně konstruováno, a několik architektonicky zajímavých řešení.

Domácí stupnice slávy

TEXT: JITKA PÁLKOVÁ FOTO: ARCHIV

Umístění schodiště patří k zásadním dispozičním otázkám a zasahuje do každodenního provozu domácnosti. Pro toho, kdo si přeje důsledně oddělit denní a privátní klidovou zónu, je ideální umístit schodiště do vstupní partie nebo haly mimo společný obývací prostor. Totéž platí pro soužití rodičů s dospělými dětmi a pro další případy vícegeneračního bydlení. Rodiny, kde je zvykem trávit maximum času společně, volí řešení se schodištěm umístěným ve společném obývacím prostoru. To umožňuje všem zůstat stále v kontaktu, maminky mají lepší přehled o tom, co jejich ratolesti doma po celý den provádějí. Toto řešení je optimální i u malých domů, kde se šetří každým metrem čtverečním zastavěné plochy. V každém případě by mělo schodiště být v dispozici umístěno tak, aby jeho poloha byla jasně zřejmá, nikde nepřekáželo a komunikační linie v domě zůstávaly přehledné, přímé a co nejkratší.

Krása versus pohodlí

Je-li schodiště umístěno v obývacíku či v jeho přímém dohledu, stává se dominantním estetickým prvkem a kromě konstrukce je pro nás podstatný i design. A v tomto bodě se často střetávají provozní a estetické požadavky. Ladná spirála či vzosná konstrukce se skleněnými stupni a minimalistickým zábradlím budou jistě působit vznešeně, o pohodlném a bezpečném užívání však nemůže být řeč. Mezi nejpohodlnější patří přímé schodiště, případně schodiště do L nebo s mírně zakřiveným ramenem. Větší pohodlí přináší vložená mezipodesta.

Pravidla pro pohodlný a bezpečný pohyb po schodišti vycházejí z dlouholetých ergonomických studií a stanovují je stavební normy. Čím je stupeň vyšší, tím je samozřejmě výstup do patra (a pro pokročilejší ročníky i sestup dolů) namáhavější. Při návrhu schodiště myslíte i na to, co se bude po schodišti stěhovat. Máte-li v plánu pořídit postel nadstandardních rozměrů, kruhovou vanu do koupelny či křídlo do dětského pokoje, běžné rozměry pravděpodobně stačit nebudou.

Výsledný estetický výraz je dán nejen tvarem a typem konstrukce, ale i výběrem materiálů. Čím subtilnější typ si vyberete, tím lépe se bude schodiště v prostoru vyjímat. Velkého efektu můžete dosáhnout prostřednictvím barevných a materiálových kontrastů, například oceli a dřeva, dřeva a skla, černého plechu a bílé omítky. Efektivně může zapůsobit i čistý profil

Jednotlivé schodišťové stupně jsou pomocí nosných ocelových prvků konzol kotveny do nosné schodišťové stěny a lemovány jednoduchým ocelovým zábradlím. Zajímavý prostorový efekt zvyrazňuje tmavá dýha wengé

Boční schodnice ze silnostěnného ocelového plechu jsou propojeny ocelovými pásy, na nichž jsou uloženy dřevěné nášlapy. Zábradlí bylo vyrobeno z ocelových profilů a nerezových lanek. Design Atelier 38

SCHODIŠŤOVÁ MATEMATIKA

- Výška stupně se pohybuje od 14 do 18 cm. Rozměry schodiště vycházejí ze vzorce, který udává poměr mezi výškou a šířkou stupně: $2v + š = 63$ cm (v – výška stupně, $š$ – šířka stupně).
- Průchozí šířka schodiště by měla být minimálně 90 cm, nejlépe 100 cm.
- Maximální počet stupňů činí 16 v jednom rameni, při větším počtu stupňů je třeba vložit mezipodestu.

Ladně zalomené betonové schodiště v obytné hale připomíná spíše vzdušnou skulpturu než stavební konstrukci. Stupně jsou na jedné straně kotveny do železobetonové zídky, na straně druhé zavěšeny na lanka ocelového zábradlí. Navrhl Aleš Gadlina

lomené betonové nebo ocelové desky. Záleží na invenci architekta, kombinace mnoha nápadů ve stylu „jak pejsek s kočičkou vařili dort“ však pozitivní výsledek nepřinese. Myslete vždy na to, že geniální nápady bývají jednoduché.

Zábradlí, kámen úrazu?

Každé schodiště čítající více než tři výškové stupně je podle stavebních norem z bezpečnostních důvodů třeba opatřit zábradlím o minimální výšce 110 cm. Ani jeho členění není našimi předpisy ponecháno náhodě. Mnozí stavebníci se však domnívají, že nejde o zásadní věc, a zábradlí často

Vaše cesta vzhůru

Koblenka
Mladonická 88
270 02 okres Třebíč
Tel: +420 777 800 070

Olomouc
Ct. 45488
102 02 Olom.
Tel: +420 777 800 051

Prostějov
Napávek 14/1879
400 02 Prostějov
Tel: +420 774 004 000

Žatec
Přemyslovská 80/88
44101 Žatec
Tel: +420 884 640 47 08

1

2

3

padá na oltář elegance a minimalistického vzhledu. Jeho funkci plní čirá skleněná deska, tenká ocelová trubka či jiný co nejméně viditelný prvek tak, aby nebyla snížena „známka za estetický dojem“. Majitelé domu si neuvědomují, že krása je v tomto případě, jak tomu i jindy v životě bývá, spojena s nebezpečím. A to zejména pro malé děti, starší osoby, osoby se ztíženou pohyblivostí a podobně. Návrh schodiště ve svém domě proto posuzujte nejen hlasem svého srdce a své peněženky, ale i s ohledem na možné na první pohled nenápadné „vady na kráse“. ✘

1 Železobetonové schodiště opatřené stěrkou a výrazným barevným nátěrem – velká „paráda“ za přijatelnou cenu. Autorem myšlenky je architekt Radim Václavík

2 Masivní dřevěné desky, kotvené pomocí ocelových prvků do bočních stěn, umožňují dennímu světlu proniknout až do suterénu domu. Elegantní řešení z ateliéru Design by Donlić

3 Každý z dřevěných stupňů je kotven do boční stěny pomocí dvou ocelových profilů. Svislé nerezové tyče neslouží jako závěsný prvek, ale jako zajímavé zábradlí. Navrhli architekti z Ateliéru A ČR

4 Točité ocelové schodiště vynikne díky boční schodnici, jde o jednotlivý profil ze silnostěnného plechu. Design Ing. arch. Ondřej Kamenický

5 K nejjednodušším a nejpůsobivějším řešením patří lomená schodišťová deska z ocelového „pecičkového“ plechu

6 Hladký bílý štuk a dřevěné nášlapy dokonale zvýrazní lomený tvar železobetonové desky. Efektivní a zároveň cenově přijatelné schodiště navrhl Ing. arch. Jiří Houša

4

5

6